

El món va iniciar una nova era l'11 de setembre del 2001?

—Parlar d'una nova era seria una mica exagerat. Ara bé, més enllà de l'impacte inicial hi ha hagut efectes a llarg termini que, principalment, s'han traduït en un canvi en la política dels Estats Units en termes geoestratègics.

—En quins aspectes concrets?

—L'11-S va comportar un canvi en les aliances exteriors dels Estats Units i, sobretot, un deteriorament de les relacions amb Europa. Els americans han donat prioritats a la relació comercial amb els països asiàtics, principalment amb la Xina, el Japó i l'Índia, mantenint artificialment els tipus de canvi respecte les monedes asiàtiques per tal de promoure les importacions. Posteriorment, de mutu acord, aquests països asiàtics reutilitzen els dòlars de les exportacions per comprar deute públic dels Estats Units, cosa que ha permès a l'economia nord-americana alleugerir el dèficit comercial.

—Com va afectar aquell impacte inicial l'economia dels Estats Units?

—D'entrada, els atemptats de l'11-S van suposar un fort impacte sobre la confiança dels consumidors i dels empresaris. Això va fer disminuir el consum i les inversions, provocant un alentiment de l'economia. Però això va ser un efecte curt i localitzat a Nova York. L'economia dels Estats Units no es va veure gaire afectada perquè, tot i que al World Trade Center hi havia moltes empreses, la destrucció de l'aparell productiu nord-americà va ser mínima.

—El Govern, a més, va prendre mesures per evitar una crisi més greu...

—Les autoritats del país, sobretot la Reserva Federal, van estar molt atentes. Van adoptar una política monetària expansiva, establint tipus d'interès baixos per estimular les inversions. Així, es va aconseguir que l'economia no rebés l'impacte provocat pels atemptats. La pitjor part se la va emportar Nova York, que va trigar un any a recuperar-se.

—Quins sectors concrets van ser els més perjudicats?

—Els atemptats van afectar principalment les aerolínies i les asseguradores. En el primer dels casos es va aconseguir suavitzar els efectes amb subsidis estatals; pel que fa a les companyies d'asseguradores, l'estat va promoure la creació de més empreses reassuradores, per tal d'estendre el risc i minimitzar-lo.

D'ençà de l'11-S els EUA han prioritzat el comerç amb els països asiàtics”

Josep Comajuncosa (Manresa, Bages, 1964) és doctor en Economia per la universitat de Princeton, als Estats Units, on ha viscut molts anys. És expert en macroeconomia internacional i actualment és professor a ESADE, a Barcelona.

—Vostè que coneix bé els Estats Units, creu que els americans podien imaginar-se un atemptat com aquell?

—Els ciutadans, de cap manera. Ara bé, els governants podien tenir indicis d'un atac terrorista. Fins aleshores els atemptats que havien patit els Estats Units havien afectat ambaixades situades en altres països, com Kenya o Tanzània. El que potser no podien imaginar els serveis secrets era la magnitud d'un atemptat com el de l'11-S.

—Simbòlicament, què va significar per als novaiorquesos l'esfondrament de les Torres Bessones?

—Va significar molt, no tan sols per

als habitants de Nova York sinó també per a tots els nord-americans. Des de la guerra de Secessió, a la segona meitat del segle XIX, mai havien mort tants civils als Estats Units. Tant des del punt de vista simbòlic com personal l'atac a les Torres Bessones va afectar molt els novaiorquesos, sobretot pel caos i la por que es va generar. Potser la resta dels americans no van passar por en un primer moment, però sí quan es van adonar que el seu país era vulnerable. El president Bush es va encarregar d'estendre aquesta por, per justificar la seva política posterior; uns plans que, de fet, ja tenia preparats.

—**Nova York és una altra ciutat després de l'11-S?**

—Crec que sí. Nova York és una de les grans capitals culturals del món, una ciutat amb una gran centralitat dins l'imaginari col·lectiu. D'alguna manera, els ciutadans d'arreu del món perceben que el que va passar a Nova York ha tingut conseqüències mundials.

—**L'11-S ha canviat la societat nord-americana?**

—En alguns aspectes, sí. Els americans tenen més por al terrorisme i, en principi, estan més disposats a acceptar intervencions armades a l'exterior. Tot i que, darrerament comencen a adonar-se que això no porta enlloc. Ara es fa evident que els Estats Units no han aconseguit posar fi al terrorisme.

—**Quins efectes van provocar els atemptats en l'economia mundial?**

—L'impacte sobre l'economia mundial no va ser gaire fort, sobretot perquè els bancs centrals, principalment l'europeu i el japonès, van seguir la mateixa política monetària de la Reserva Federal dels Estats Units; és a dir, una política expansiva, mantenint els tipus d'interès baixos per tal d'incentivar el consum i la inversió. El principal efecte, com ja apuntava abans, ha estat sobre les economies emergents, com la Xina i l'Índia, que han incrementat les seves exportacions cap als Estats Units. Això no obstant, aquests països són totalment dependents de les importacions de petroli i de gas natural i, per tant, són els primers interessats en la "pau americana" que prometien els Estats Units a l'Orient Pròxim. D'alguna manera, aquests països asiàtics, amb la compra de deute públic, financen la política exterior dels Estats Units; una compra que no els és rendible, però, al menys, s'asseguren les provisions d'hidrocarburs. De totes maneres, en aquest moment, veient com la capacitat d'extracció de petroli a l'Iraq és nul·la, potser s'ho estan replantejant.

—**Així, el món encara es ressenteix de l'atac a les Torres Bessones...**

—El món se'n ressenteix en la mesura que el petroli és més car, tot i que també ho és per altres motius. La principal repercussió vindrà donada pel dèficit públic dels Estats Units, cosa que els obligarà, com ja fan de forma suau, a apujar els tipus d'interès. Aquesta pujada frenarà el creixement econòmic mundial.

—**Qüestions com la guerra al Líban o la disputa entre els EUA i l'Iran, poden generar més terrorisme?**

—Sí. De fet, la invasió de l'Iraq va fer que els règims de l'Iran i de Síria tinguessin por de ser també envaïts. Possiblement l'Iran està jugant les seves cartes al Líban. Però, en aquest sentit, hi ha un tema pendent que s'hauria de solucionar: que hi hagi un estat israelià i palestí que convisquin en pau.

—**Les mesures de seguretat dels Estats Units evitaran un altre 11-S?**

—Fins ara ho han evitat perquè, almenys, no hi ha hagut cap altre atemptat als Estats Units. D'alguna manera, s'ha sobrevalorat la capacitat d'actuar d'Al-Qaida dins d'aquest país, que, de ben segur, si hagués pogut n'hauria comès un altre. Els atemptats que hi ha hagut a Europa no sabria dir si han estat per manca de previsió o perquè la societat és més difícil de controlar. Potser els europeus estem menys disposats a renunciar a la llibertat.

—**Què pot fer el món per evitar un altre 11-S, al seu parer?**

—En primer lloc, Europa ha d'intentar representar un paper més important com a mediador. El problema és que els europeus tampoc ens posem d'acord. Els britànics estan alineats amb els Estats Units, mentre que la contribució militar d'Alemanya només es pot fer en termes d'ajut humanitari. Per tant, els països importants que queden, en termes de població, són França, Itàlia i Espanya, el pes diplomàtic dels quals és menor. Una altra opció seria que els ciutadans americans canviessin de president. Un president del Partit Demòcrata, al meu parer, seria menys contundent pel que fa a la política exterior. També seria positiu que el petroli deixés de ser tan important i s'utilitzessin altres fonts d'energia, cosa que alliberaria l'Orient Pròxim de molta pressió. Si tot el món adopta el ritme de vida occidental, de ben segur que no hi haurà prou petroli. Per tant, una altra opció seria canviar els nostres hàbits de consum.

Xevi Camprubí

 AJUNTAMENT D'ALELLA

		
	32	Festa de la Verema 8, 9 i 10 de setembre Alella '06
		

INFORMACIÓ:
Regidoria de Cultura i Festes de l'Ajuntament d'Alella
tel. 93 540 40 24 · www.alella.org